

KA-2094

B. A. (Sem. III) Examination
September / October – 2012
Nature Form & Significance of Social and
Economic Life in India

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. A. (Sem. 3)

Name of the Subject :
Nature Form & Signifi. of Social & Eco. Life in India

Subject Code No. : **2 0 9 4** Section No. (1, 2,.....): **NIL**

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધા પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) સામાજિક સંસ્થા એટલે શું ?
- (૨) ખારી જમીન બનવાનાં કારણો જણાવો.
- (૩) પ્રચ્છન્ન બેકારીનો અર્થ આપો.
- (૪) કુદરતી સાધનો એટલે શું ?
- (૫) જંગલની મુખ્ય પેદાશો જણાવો.
- (૬) સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથાના ચાર લાભો જણાવો.
- (૭) માનવ વલણો એટલે શું ?
- ૨ ભારતીય સમાજના માળખાની ખાસિયતો તથા તેમાં થયેલાં પરિવર્તનો જણાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા એટલે શું ? જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરી તેમાં આવેલા પરિવર્તનો સમજાવો. ૧૪
- ૩ કુદરતી સાધનો એટલે શું ? ભારતમાં પ્રાપ્ય મુખ્ય કુદરતી સાધનોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

KA-2094]

1

[Contd...

૩ જમીન ધોવાણ એટલે શું ? ભારતમાં જમીન ધોવાણનાં કારણો તથા તેને ૧૪
અટકાવવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.

૪ માનવ વલણો એટલે શું ? રાષ્ટ્રના આર્થિક આયોજનમાં તે કઈ રીતે અવરોધક બને
છે ? તેને અનુકૂળ બનાવવાના પગલાં સૂચવો.

અથવા

૪ (અ) ભારતમાં પ્રવર્તમાન બેકારીના પ્રકારો ચર્ચો. ૭

(બ) ભારતમાં રોજગારલક્ષી આયોજનની જરૂરિયાત સમજાવો. ૭

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) ભારતમાં લગ્ન સંસ્થા

(૨) શિક્ષિત બેરોજગારી અને અજંપો

(૩) આર્થિક વિકાસમાં માનવ વલણોનું મહત્ત્વ

(૪) ભારતમાં ઊર્જાના પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) **Q. no. 1** is compulsory.
(3) All questions carry equal marks.

1 Answer the following questions briefly : 14

(1) What is social institution ?

(2) Give the reasons of Land becoming salty.

(3) State the meaning of disguised unemployment.

(4) What is natural resources ?

(5) State main products of forest.

(6) State four advantages of Joint Family System.

(7) What are human attitudes ?

2 State the features of Indian social structures and state 14
its changes.

OR

2 What is a caste system ? State the main characteristics 14
and changes that have taken place in the caste system.

3 What is meant by natural resources ? Discuss the main natural resources available in India in detail. **14**

OR

3 What is soil erosion ? Discuss the causes and remedies for soil erosion in India. **14**

4 What are human attitudes ? How do they prove obstructive in the economic planning of a country ? Suggest measures to make them favourable. **14**

OR

4 (a) Discuss the types of unemployment in India. **7**
(b) Explain the need for employment oriented planning in India. **7**

5 Write short notes : (any two) **14**
(1) Marriage system in India
(2) Educated unemployment and unrest
(3) Importance of human attitudes in economic development
(4) Types of energy in India.
